

Čtěte v čísle

i na <http://www.oskovo.cz>

- Fotoreportáž z protestních akcí 8. 12. (Praha, Brno, České Budějovice) – str. 2
- Co nového na Zlínsku: Ekonomická krize zdaleka nekončí – str. 2
- Zprávy ze zahraničí – str. 3

Vážení čtenáři, příští – novoroční – číslo Kováku vyjde s datem 14. ledna. Přejeme vám krásné vánoční svátky, mnoho radosti a pohody a v novém roce co nejvíce štěstí, zdraví a spokojenosti.

Za redakci a redakční radu časopisu Kovák
Mgr. MARTIN BENEŠ,
šéfredaktor časopisu Kovák
JAN ŠVEC,
předseda redakční rady

Stávku státních zaměstnanců 8. 12. podpořili svou účastí na mítincích lidé všech generací (Praha)

Vánoce jsme měli chudý, ale zato budeme mít letos bohatýho silvestra...

STÁVKOVALO SE PO CELÉ ZEMI

Vzkaz politikům: Odmítáme platit dluhy za špatné vládnutí!

148 000 lidí se zúčastnilo 8. prosince stávky zaměstnanců státní správy a veřejných služeb. Další 190 000 lidí stávku různými způsoby podpořilo. Sympatizantů pak bylo asi 90 000. Na protestní shromáždění pořádaná po celé republice dorazilo téměř 16 000 demonstrantů.

Účastníci mítinků schválili výzvu vládě, poslancům a senátorům České republiky, kterou otiskujeme v plném znění.

Vládě, poslancům a senátorům

Vážený pane premiére, páni ministři, poslankyně, poslanci, senátorky a senátoři!

Poprvé ve dvacetileté polistopadové historii jdou zaměstnanci státní správy společně se zaměstnanci veřejných služeb do stávky. Hasiči a policisté, kteří nemají toto právo, budou demonstrovat.

Vláda a politici by neměli k této skutečnosti zůstat lhostejní. České odbory se vždy chovaly konstruktivně a upřednostňovaly sociální dialog. Dvacetiletá historie dává jednoznačně za pravdu, že si vydobily vlivné místo v občanské společnosti právě tím, že především vyjednáváním významně ovlivňovaly zaměstnaneckou a sociální politiku. Neobstojí žádný politik, který by jim chtěl dávat nálepku „stávkových“ odborů za každou cenu.

Nyní v době globální krize, která i u nás za sebou nechává sociálně bolestivé jevy, jež nejvíce dopadají na zaměstnance a jejich rodiny, se

ČMKOS usilovně snaží prokázat, že existují cesty, aby dopady na tyto skupiny obyvatel byly co nejmenší.

Nechápeme, proč se současná vláda vydala pouze cestou škrtnů za každou cenu a rozhodla se, že neustoupí ani o píď. Jednání s vládou bylo jako jednání s hluchým, který nenaslouchal argumentům, vláda nebyla ochotna přistoupit na přijatelný kompromis. Vždy jsme deklarovali, že příjmy státního rozpočtu vedle rozumných úspor, které podporujeme, musí zajistit především zdanění šedé ekonomiky, podpora ekonomického růstu a zavedení progresivní daně u vysokých příjmů.

Vážení odpovědní politici, vládo rozpočtové odpovědnosti, dnes 8. prosince 2010 se veřejně ohrazuje proti nepromyšleným změnám, odmítáme, aby platy policistů, hasičů, civilních zaměstnanců, úředníků, pracovníků ve zdravotnictví a sociálních službách, ve školství a kultuře sloužily jako rozpočtové záplaty. Odmítáme platit dluhy za špatné vládnutí!

V Českých Budějovicích dorazily i rodiny s kočárky

ÚTOK Z BULVÁRNÍHO BLESKU:

„PŘIPRAVUJÍ STÁVKU, ALE SAMI SI ŽIJÍ V LUXUSU“

S nebývalým „spravedlivým“ rozhořčením zaútočil bulvární list Blesk, oslavující jinak s oblibou bohaté prominenty z politické, společenské a kulturní sféry a obdivující jejich skandály, tentokrát na dva představitele odborů. „Připravují stávku, ale sami si žijí v luxusu“, žaloval Blesk dle internetových Eurozpráv ze 7. prosince na bývalého předsedu ČMKOS a nového šéfa Senátu Milana Štěcha (57) a na jeho nástupce v nejvyšší odborářské funkci Jaroslava Zavadila (66).

Bulvární list, který ve své 18leté historii rozhodně nikdy nefandil odborářům a sociálně slabším, projevil kupodivu právě dva dny před stávkou 8. prosince náhle přímo šokující starost o jejich

(Pokračování na str. 3)

(Pokračování na str. 2)

STÁVKOVALO SE PO CELÉ ZEMI

(Dokončení ze str. 1)

Z projevu místopředsedy OS KOVO

Demonstranty na Palackého náměstí v Praze

o s l o v i l i místopředseda Odborových svazů KOVO Jaromír Endlicher: „Vláda se snaží lidem vnutit myšlenku, že vám jde jenom o peníze. Ale my víme, že to není pravda. Pokud nebude m e u d r ž o v a t barák, tak s p a d n e, když se nebudeme starat o auto, tak nebude j e z d i t . A stejně tak je to i s pracovišti, kde působíte, a na něž doléhají vládní restrikce. Ale o tom se už nikde nemluví. Nevystupují tu jenom sám za sebe. Chodí nám mailem podpory představitelů základních organizací OS KOVO, které dnes reprezentují už desetitisíce členů, kteří zavámi stojí a podporují vás. Včera jsem obdržel podporu i od kováků ze Slovenska. V z k a z u j í vám, ať se držíte, ať se nedáte, protože i u nich se chystají podobné restrikce, a i oni začínají uvažovat o generální stávce. Chystá se novela zák-

oníku práce, důchodová reforma, různé jiné restrikce. A já vás prosím, až to bude třeba, přijďte zas. Přijďte podpořit všechny, tak jako my dnes podporujeme vás.“

MARTIN BENEŠ

Snímky autor, Antonín Hraše a Karel Kaláb

Pražský mítink se konal na Palackého náměstí a - jak vidno - zúčastnili se ho i kováci

Ozdobou každé správné akce jsou vtipná hesla a nápisy

V Brně se stávkující sešli u Janáčkova divadla

Co nového na Zlínsku

EKONOMICKÁ KRIZE ZDALEKA NEKONČÍ

Ekonomická krize, která ovládla celou Evropu a tím i region Zlínska, není v tomto roce v našem kraji ani zdaleka u konce. Docházelo k propouštění zaměstnanců ve firmách, kde působí ZO OS KOVO.

Bývalá a. s. Pilana Hulín, která se v 90. letech transformovala na devět společností v působnosti ZO OS KOVO Pilana Hulín, se nevyhnula propouštění zaměstnanců a dokonce dvě společnosti úplně zanikly. Jedna pro nedostatek zakázek, druhá přesunula výrobu zpět do Německa.

V působnosti ZO OS KOVO Moravan Otrokovice byly dvě společnosti, MORAVAN SB, s. r. o., a MORAVAN-AVIATION, s. r. o. Na první z nich byl podán návrh na insolvenční řízení. Z celkového počtu cca 70 zaměstnanců odešla většina, a to okamžitým zrušením pracovního poměru v důsledku nevyplácení mezd, včetně předsedy ZO OS KOVO Jaroslava Pastyřáka. Na druhou společnost (dřívější

Zadáno pro vedoucí regionálních pracovišť

MORAVAN - výrobce letadel) bylo rovněž vyhlášeno insolvenční řízení. Část zaměstnanců přešla pod novou společnost v areálu Moravanu zabývající se leteckou výrobou, ale všichni členové ZO OS KOVO ukončili své členství. Důvodem byla obava ze ztráty zaměstnání u nového zaměstnavatele, který za žádnou cenu nechtěl ve firmě odborovou organizaci. V dnešní době je ZO OS KOVO MORAVAN v likvidaci.

Další společností, která měla v průběhu roku obrovské problémy, je společnost T.V.M., s. r. o., Valašské Meziříčí. Problémy vyústily podáním návrhu na insolvenční řízení. Zaměstnancům nebyla vyplacena mzda za měsíc září a následující měsíce. V polovině září 2010 koupil společnost jako jediný majitel občan Moldavské republiky. Jak už bylo výše uvedeno, nevyplatil mzdy, nechal vyměnit všechny zámky od budov, firmu zavřel, zaměstnance nechal doma na 60 % náhrady mzdy, zakázal jedinému zaměstnanci, který má do firmy přístup, podávat jakékoli informace a sám zmizel neznámo kam a s ním i všechny počítačové programy včetně mzdových.

Předseda ZO OS KOVO Jiří Hlavica po objasnění všech skutečností na výboru ZO OS KOVO svolal mítink zaměstnanců na 16. 11. 2010. Na mítinku byl přítomen právník OS KOVO Mgr. Jiří Grim, který zaměstnancům odpověděl na jejich dotazy. Touto cestou bych chtěl poděkovat Jiřímu Hlavici za obětavost a pomoc všem zaměstnancům, nejen členům OS KOVO.

Závěrem bych chtěl popřát všem klidné Vánoce, hodně zdraví a spokojenosti v novém roce.

MILAN BLÁŽEK,

vedoucí Regionálního pracoviště OS KOVO Zlín

MRAZY A STÁVKY OVLÁDLY EVROPU

Odbory odmítají řešení finanční krize sociálními škrti

Demonstrace a stávky v řadě evropských členských zemí Evropské unie, jež propukly na podzim jako důsledek rozhodnutí vlád řešit finanční krizi a dluhy úspornými opatřeními na úkor námezdne pracujících, svou razancí možná překonaly nebývalou chladnou zimu s rekordními přívaly sněhu a mrazů. Drsný útok na sociální vymoženosti v mnoha zemích včetně České republiky tak přinesl milionům lidí nečekaná nemilá překvapení právě vpředvečer Mikuláše (či Santy Clause) a vánočních svátků.

Po bouřlivých stávkách a protestech asi 3,5 miliónu demonstrantů proti zákonu na pozdější nárok na důchod i proti rostoucí nezaměstnanosti a všeobecné mizérii ve Francii, jež v druhé polovině října na několik dní doslova ochromily život hlavně ve velkých městech, následovaly podobné projevy nespokojenosti v Irsku, Velké Británii, Portugalsku, Itálii a Řecku (v Řecku probíhaly prudké masové demonstrace proti ztrátě sociálních výhod, zmrazení důchodů, snížení platů, zvýšení DPH a zvýšení daně na cigarety a alkohol, proti drastickým úsporným opatřením vlády na záchranu státních financí jen s malými přestávkami již od jara).

Irsko

Irsko, ještě před pár lety vychvalované jako „evropský hospodářský tygr“, se ze svého zadlužení může dostat jen velkorysou injekcí od Evropské unie ve výši 85 miliard eur. Jen co ministři financí EU odklepli tuto pomoc Irsku, rozšířila se dluhová krize do Portugalska, Španělska, Belgie i do Itálie.

Belgie

Belgie, která se dle některých zpráv rovněž dostala mezi státy s riskantním dluhem, se hájí argumentem, že tyto zvětšují o ní rozšiřují „základní Angličané“ pohrdající jednotnou měnou (eurem) a využívající každé příležitosti k jejímu znevažování. Belgický deník *Le Soir* dokonce ironicky napsal, že Británie jen vyvolává na úkor Belgie paniku ve snaze odpoutat pozornost od vlastních problémů. Jako důkaz připomněl, že belgický rozpočtový schodek bude letos 4,5 procenta, zatímco britský možná i přes deset procent. Strážliví pozorovatelé však upozorňují, že Belgie je po Řecku a Itálii třetí nejzadluženější zemí eurozóny a že je již půl roku od posledních voleb bez nové vlády, takže její možnost jednat o účinných finančních krocích je omezena.

Portugalsko

Úsporný rozpočet portugalské vlády, který zahrnuje snížení mezd, zvýšení daní a omezení sociálních podpor, hájil premiér José Socrates argumentem, že tato opatření znamenají ochranu pracovních míst a ekonomiky země. Generální stávka, kterou 24. listopadu zorganizovaly dvě největší odborové ústředny v Portugalsku, CCGT a UGT, a která byla první od roku 1988, přivedla do

ulic přes tři milióny nespokojených lidí. Z řad demonstrovajících, mezi nimiž byli nejen kováci, dopraváci, ale i učitelé, metaři a dokonce i herci, se ozývala nanejvýš radikální hesla jako: „Kapitalismus se nereformuje, ničí se sám! ... Skončujeme se sociálním paktem, chceme sociální válku! ... Stávka dnes nekončí!“

EU věří, že finanční pomoc poskytne Portugalsku především Španělsko, jež se sice samo otřásá vlastními problémy, ale které má mimořádný zájem na stabilitě sousední pyrenejské země, v níž je španělský kapitál silně exponován. Nicméně právě španělský premiér José Luis Zapatero byl nucen reagovat na neutěšenou ekonomickou situaci ve

vlastní zemi úspornými plány. K bouřlivým protestům pracujících v řadě odvětví se počátkem prosince připojili i mnozí letečtí dispečeri, kteří se takřkajíc „hodili marod“ na protest proti neochotě společnosti AENA splnit jejich mzdové, pracovní a sociální požadavky. Přestože na jejich místa nastoupili armádní dispečeri, Iberia byla nucena dočasně zrušit lety ze všech španělských letišť, z nichž osm bylo uzavřeno. Vláda posléze reagovala vyhlášením výjimečného stavu, což znamená, že civilním dispečerům hrozí okamžitá vazba a přísné tresty.

Řecké plány na celoevropský protest

Zatímco odbory v České republice byly nuceny reagovat na nevstřícnost současné středopravicové vlády a její zarážející sociální necitlivost vůči požadavkům pracujících vyhlášením celostátní stávky ve státní a rozpočtové sféře na 8. prosince, někteří odboráři v ekonomicky nejpostiženějších zemích uvažovali o ještě radikálnějších krocích. Svědčí o tom výzva největší řecké odborové konfederace z konce listopadu k uspořádání dokonce celoevropské stávky. Podle informace *Radiožurnálu* odboráři z Řecka, Francie, Itálie a Portugalska údajně jednájí o takové mohutné akci ještě letos v prosinci. Přestože celoevropská stávka možná prozatím zůstane ve stadiu teoretických úvah, v případě pokračujících vládních sociálních škrtů a dalších úsporných opatření v členských státech EU, zhoršujících životní poměry většiny Evropanů, může taková celokontinentální masová akce později opravdu nastat.

JAN HÁLA

Všechno musím dohnat o Vánocích. Na Mikuláše mi nepřišel ani čert, ani anděl. Že prý stávkovali...

SLOVÁK – PRÝ LACINÝ PRACOVNÍK V ČR!

NAŠI VÝCHODNÍ SOUSEDÉ U NÁS BEROU O TŘETINU MÉNĚ

Slováci, kteří pracují v České republice, dostávají leckde plat až o třetinu nižší než jejich čeští kolegové. Upozornil na to ve slovenském deníku *Hospodárske noviny* jednatel personální agentury P. J. Servis Ivan Jurkovič, podle něhož „české firmy stále využívají toho, že jejich podmínky jsou lepší než na pracovním trhu ve Slovenské republice“.

Podle srovnávací tabulky zveřejněné citovaným listem je mzda českého pracovníka při 160 odpracovaných hodinách v přepočtu 1193,16 eura měsíčně, zatímco Slovák jen 822,09 eura. České firmy však tvrdí, že s těmito nerovnými platy nemají nic společného. „Nerozlišujeme mezi Čechem a Slovákem, když k nám nastoupí na trvalý poměr, mají stejný plat. Rozdíl může vzniknout agentur,“ upozornil mluvčí automobilky Škoda Jaroslav Černý. Právě v této továrně jsou však rozdíly mezi platem agenturního a kmenového zaměstnance propastné, konstatovaly HN, což ale agentury vysvětlují tzv. doplňkovými službami. „Pracovníci mají standardně zabezpečené ubytování a dopravu z ubytovny do a ze zaměstnání,“ uvedl o podmínkách agenturních pracovníků Peter Paška z personální agentury Proact People Slovensko. „Ubytování není žádnou výhodou, většinou jsme po třech na pokoji,“ hovořil o svých zkušenostech Marián ze Stropkova. Nicméně je i tak spokojený, neboť, jak sám přiznal, „takto zaplacenou práci bych na východě Slovenska nenašel“.

Zájem českých podniků o slovenské pracovníky přitom dále roste, upozornila Lívia Franková z personální agentury Trenkwalder. „Loni stoupl počet nabídek pro Slovaky o 30 procent. Podle údajů českého ministerstva práce a sociálních věcí pracovalo koncem září 2010 v ČR téměř 101 000 Slováků.“ (jh)

ÚTOK Z BULVÁRNÍHO...

(Dokončení ze str. 1)

práva. „Odborářští bossové nejsou žádné chudinky. Jejich hlavní životní náplní určitě není jen boj za práva zaměstnanců. Žijí si totiž na vysoké noze a bydlí v drahých hnízdečkách,“ úpěl Blesk. A vypočetl, že Stěch má vilu s terasou a bazénem v rozlehlé zahradě v Horní Slovénici u Českých Budějovic, jejíž cenu znalecky odhadl „na pět až deset miliónů korun“. Ani předseda ČMKOS Zavadil neušel přísnému zkoumání nebývalé sociálně citícího bulváru, který mu vyčítá rodinný dům v Novém Městě nad Metují, který prošel rozsáhlou rekonstrukcí, přičemž finanční odhad nemovitosti šplhá do výše přes deset miliónů Kč.

Autor pravicí jistě kvitovaného plivance na odborářské bossovy rád opomněl dodat, že oba si za desítky let v pracovním poměru mohli spolu se svými rodinami naprosto poctivě vydělat na koupě či rekonstrukci domů. Řekl bych, že poctivěji než četní bulvárem obdivovaní politici pravé víry, jejich podnikatelské souvěrci a hvězdy šoubyzny a celého skandálního světa, v němž se právě Blesk cítí jako ryba ve vodě.

JAN HÁLA

KOVÁK

• Vydává OS KOVO • IČO: 49276832 • Uzávěrka vždy ve čtvrtek v 11 hodin • <http://www.oskovo.cz> • Redakce: šéfredaktor Mgr. M. Beneš, redaktorka PhDr. J. Benešová, tajemnice M. Nováková. • Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 • Telefon: 234462344 • Fax: 222717666, email: Benes.Martin@cmkos.cz • Redakční rada: J. Švec - předseda, tel.: 387016255, O. Beneda, A. Sobolová, J. Sůva, JUDr. V. Štich, L. Zimmermann • Vydavatelství: J. Kratochvíl • Objednávky využívají redakce • Redakci nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí • Za obsah inzerce redakce nezodpovídá • Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, č.j. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 • ISNN - 0332-9270 • MK ČR E 4605

VEŠLI DO DĚJIN ČESKÉ TECHNIKY

Medailonky předních osobností (XXVII.)

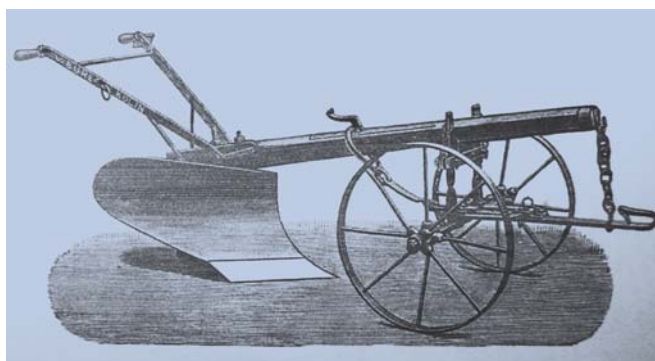
Medailonek věnujeme dvěma osobnostem - bratřancům Václavu a Františku Veverkovým z Rybitví u Pardubic, autorům tzv. ruchadla, jednoho z typů pluhu. Používání pluhu jako oradla má ovšem prastarou tradici; je spojeno s přechodem lidstva k usedlému zemědělství a efektivnějšímu způsobu přípravy půdy pro osev. Znalý jej již staré civilizace například ve Středomoří, na Předním Východě aj., v českém a moravském prostředí se k orbě asi používaly nejdříve dřevěné a parohové nástroje, o něco později se tu objevuje dřevěný hák (asi od poloviny 4. tisíciletí př. Kr.).

Oborná terminologie jako pluh označuje orné nářadí, které za pomoci odhrnovačky obrací půdu k jedné straně; tzv. hák rozhrnoval zem na obě strany. Různé typy pluhů a háků (rádel) se udržely velmi dlouho podle místních podmínek (srv. *Dějiny techniky v Československu do konce 18. století, Academia, 1974, dále jen Dějiny techniky*). Zemědělské nářadí se u nás zdokonalovalo relativně pomalu, již vyvinutější pluh pochází z druhé poloviny 14. století. Společně s pluhem se jako doplňkové nářadí nadále uplatňoval i hák nebo rádllo, například v severních Čechách. K významnému technickému pokroku u hlavního orebního nářadí (pluhu) došlo pak až v první třetině 19. století, a to zásluhou již zmíněných bratřanců Veverkových. Věnujeme se proto nyní jejich životním osudům.

Václav a František Veverkovi

Rodný domek staršího z nich - Václava – stojí dodnes v Rybitví u Pardubic. Tady se v někdejší kovárně narodil 10. prosince 1790. O devět let později spatřil světlo světa také v Rybitví František Veverka, stalo se tak 3. března 1799 (podle *Wikipedie*, http://cs.wikipedia.org/wiki/Bratřanci_Veverkové; dále jen *Wikipedie*). Již svým povoláním měli blízký vztah k zemědělství a v něm užívané technice: Václav byl kovář a chalupník, František byl rolník. Oba žili zprvu v Rybitví, později se Václav přestěhoval do Bukoviny (blíže lokalizace neuvedená – poznámka autorky) a František do Břehů u Přelouče. Oběma mužům zeměřely manželky a děti, oba přišli při požáru o majetek a „po nemnoha letech zemřeli v bídě, Václav 23. února 1849 a František 12. února 1849“ (tamtéž, *Wikipedie*).

Veverkové v letech 1824–1827 sestrojili nový pluh s válcovitou radlicí, jenž vešel ve známost jako „ruchadlo“. Je zajímavé, že sami bratřanci vymysleli toto označení, mezi lidem se pro nový typ pluhu spíše ujal název odvozený od jeho autorů, totiž „veverče“ (tamtéž, *Wikipedie*). K sestrojení technicky dokonalejšího pluhu patrně vedla jeho „konstruktéry“ vlastní praktická zkuše-

Ukázka ruchadla vyrobeného v Kolíně

nost v této oblasti; dosavadní rozrývání a kypření půdy stávajícím nářadím nebylo dostatečně hluboké a také lépe nebránilo opakovanému zaplevelení pole. Ruchadlo bratřanců Veverkových vlastně byl technicky zdokonalený tzv. trutnovský hák (podle *Dějiny techniky*) nebo královéhradecký hák (uvádí *encyklopedie Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, IV. díl, 2004, dále jen Technické památky*). Veverkové provedli několik úprav háku a hřídele, „odstranili rádlové těleso a šikmo upevnili na svislý rámec prohnoutou

plechovou desku přibližně čtvercového tvaru. Dolní hrana desky byla přistřena a úhel, jež svíralo ostří se směrem jízdy... tvořil kolem 70 stupňů. Takto upravená deska orala na svou dobu znamenitě, dobře drobila, kypřila, ale především dostatečně obracela půdu.“ Takto zdokonalený typ pluhu se stal hlavním typem dnešních pluhů (*Technické památky*).

O osobních osudech obou vynálezců jsme při přípravě tohoto medailonku našli jen několik kusých informací; vycházíme proto z textů publikovaných ve *Wikipedii*. Nebyli odborně vzdělanými, jako praktické však věděli, že orba s dosud užívanými nářadím je velmi namáhavá, a proto hledali jinou cestu. Byli ale „prostí venkovští lidé, nevěděli, že se jedná o vynález, jehož patentování a obchodní využití by mohlo řešit jejich svízelnou finanční situaci. Dávali své řešení ruchadla k dispozici každému, kdo o ně požádal“ (*Wikipedie*). O vynález byl mezi zemědělci značný zájem, ale omezený počet kusů, vyráběných Václavem Veverkou v jeho kovárně, poptávce nepostačoval, čehož ovšem využili jiní k vlastnímu, především obchodnímu prospěchu. Tak tomu bylo například v případě bohanečského obchodníka Karla Podhajského, který od Veverků dostal dřevěný model a s jejich vědomím „objednal výrobu většího množství nových pluhů ve slévárně Václava Svobody v Třemošnici-Hedvíkově a zajišťoval jejich prodej“ (tamtéž, *Wikipedie*). O autorství ruchadla se dokonce vedl spor i před úřady, mnozí svědkové vypovídali ve prospěch skutečných původců; řešení se pro-

tahovalo, až bratřanci zemřeli, aniž se dočkali v roce 1883 úředního stvrzení svého vynálezu. Ruchadlo se během dvaceti let stalo známým v celé střední Evropě a po určitých konstrukčních úpravách a modernizaci se vyrábělo také v zahraničních továrnách na zemědělské stroje.

František Veverka je pochován v Přelouči, Václav Veverka v Dříteči, oba zde mají pamětní desky, v Rybitví a v Pardubicích jsou jejich památníky (podle *Wikipedie*).

Připravila: PhDr. JITKA KLEMENTOVÁ, CSc.

Mladý může být každý; dlouho ale... (viz tajenku).
V tajence se skrývá dokončení výroku, jehož autorem je britský politik Sir **Winston Leonard Spencer-Churchill** (1874 - 1965), premiér Spojeného království v letech 1940-1945 a 1951-1955. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších státníků 20. století. Působil také jako spisovatel, historik a žurnalista; v roce 1953 mu byla „za mistrovství v historickém a biografickém líčení i za jiskřivé umění řečnické, s nímž vystupoval jako obránce vznešených lidských hodnot“, udělena Nobelova cena za literaturu. (jk)

Vyluštění z Kováku č. 40/2010 (výrok T. Hardyho):
Mlčení má někdy pozoruhodnou schopnost projevit se jako duše citu, toulající se bez své tělesné schránky, a pak působí... daleko větším dojmem než řeč.

POMŮČKA: ASUKA AVO, DU IŽA, TLAP	PESTŘE (řídce)	JISTÁ STRANA LODI	SPZ OSTRAVY	CHARAK- TER	K	ČILI	PŘEDLOŽKA	VES U KOMÁR- NA	JMÉNO PLANETKY	PŘÍBUZNÁ (famil.)	MODLA ŽENY	PRAPOR
PŘE					PILOT							
1. DÍL TAJENKY					2. DÍL TAJENKY POPLATEK STÁTU							
ZNAČKA RADIA			TADY MĚSTO V NEBRAS- CE				TVŮRCE					
PLATIDLO V MACAU				PLÁŠŤ BEDUJINŮ VOJENSKÝ UKRYT				KILOGRAM				
OŘ						CITOSLOV- CE RYTMU				NĚMECKÝ „TV“		
DESKA NA HLAVICI SLOUPU					ÚL (zastar.) INICIÁLY NECKÁŘE				SLOVEN- SKÁ ŘEKA SLOVENSKÝ „VE“			
3. DÍL TAJENKY												
TÝKAJÍCÍ SE OKAPU							NÁPOR VĚTRU					

PORADNY NA PŘÁNÍ

Právní servis

Musíme prodej nemovitosti hlásit OS KOVO?

Mgr. IVA SLAVĚTINSKÁ, právnička, úsek odborové politiky OS KOVO

Naše ZO OS KOVO již dlouho vlastní rekreační středisko, které v současné době pronajímá. Bohužel příjmy z pronájmu nestačí na financování oprav, které rekreační středisko nutně potřebuje, a jiného nájemce se nám nedaří najít. V případě, že by došlo k nejhoršímu a museli bychom rekreační středisko prodat, musíme to hlásit OS KOVO? A. J., Lutín

Pokud ZO vlastní nemovitost, vyplývá jí z § 25 odst. 3 Stanov OS KOVO povinnost v případě převodu nemovitého majetku na jinou osobu, včetně vkladu do obchodní společnosti, nadace či jiné právnické osoby, oznámit tuto skutečnost OS KOVO.

Pokud však ZO získala nemovitý majetek nebo jeho část z půjček nebo dotací OS KOVO nebo jiných odborových organizací a chce tento majetek převést na jinou osobu, včetně vkladu do obchodní společnosti, nadace nebo jiné právnické osoby, je povinna v souladu s § 25 odst. 4 Stanov OS KOVO tuto skutečnost projednat s Předsednictvem OS KOVO, a pokud to vyplývá z nabývacího ti-

tulu k tomuto majetku, požádat Předsednictvo OS KOVO o předchozí souhlas s tímto převodem. S tím související právní skutečnosti ZO a OS KOVO upraví vzájemnou dohodou. Nebude-li dohoda podle předchozí věty uzavřena, platí, že souhlas Předsednictva OS KOVO s převodem majetku nebyl dán.

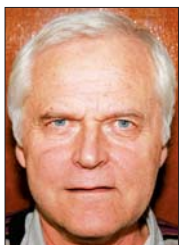
Chce-li tedy Vaše ZO prodat nemovitost, je v každém případě povinna oznámit tuto skutečnost OS KOVO. V případě, že nemovitý majetek nebo jeho část nebyl pořízen z půjček nebo dotací OS KOVO nebo jiných odborových organizací, stačí pouze toto oznámení, v opačném případě bude ZO povinna s OS KOVO uzavřít dohodu.

Pokud ZO povinnost oznámit OS KOVO převod nemovitého majetku neaplní, může být postižena opatřeními v souladu se Stanovami OS KOVO.

Je změna zápočtu doby zaměstnání ve firmě v pořádku?

JUDr. STANISLAV LAUN, právník, úsek odborové politiky OS KOVO

Zaměstnavatel uznával řadu let zaměstnancům datum nástupu do učebního poměru jako datum nástupu do zaměstnání pro účel výplaty věrnostních odměn. Nyní svůj názor změnil a za dobu zaměstnání pro uvedený účel považuje pouze dobu trvání pracovního poměru. Zaměstnavatel však nedoložil, na základě čeho k tomuto rozhodnutí dospěl, a chce to udělat i zpětně. Je jeho postup v souladu s platnou právní úpravou? K. D., Karviná

Podmínky pro poskytování věrnostních odměn nejsou stanoveny zákonem, ale uvedené benefity jsou poskytovány při plnění podmínek dohodnutých v kolektivní smlouvě nebo stanovených vnitřním předpisem vydaným zaměstnavatelem po projednání s odborovou organizací. Odborové organizace mají - jak shora uvedeno - možnost do této problematiky zasáhnout v rámci uplatnění práva spolurozhodování při kolektivním vyjednávání.

Pokud jsou podmínky pro poskytování věrnostních odměn, případně dalších benefitů, upraveny vnitřním předpisem vydaným podle § 305 zákoníku práce, jde o jednostranné opatření zaměstnavatele se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

Pojem „zaměstnání“ není v pracovněprávních předpisech definován, ale z § 3 zákoníku práce lze dovodit, že se zaměstnáním rozumí pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Pokud jde o případnou zpětnou účinnost předpokládané změny posuzování podmínek pro vznik práva na poskytnutí věrnostní odměny, je zpětná účinnost obecně možná pouze v případě kolektivní smlouvy, nikoliv však u vnitřního předpisu.

Kolektivní smlouvu lze například podepsat v průběhu běžného kalendářního roku s účinností od 1. 1. tohoto roku. U vnitřního předpisu není takovýto postup možný.

Daňová odpověď

Jak se zdaňují vklady u bank?

JINDRA PLESNÍKOVÁ, specialista na daně, úsek odborové politiky OS KOVO

Máme několik účtů v naší základní organizaci. Jedná se jak o běžný účet, tak o účet spořicí, ale i účet termínovaný. Chtěli bychom vědět, jak se tyto jednotlivé účty zdaňují. Ve vztahu na vkladový spořicí účet jsme obdrželi dvě různé odpovědi na dvou finančních úřadech. P. J. Kutná Hora

V případě běžného účtu je to dáno jednoznačně zákonem. V souladu s ustanovením § 18 odst. 4 písm. c zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, nejsou úroky z běžných účtů předmětem daně.

Z daného je zřejmé, že termínované vklady jsou předmětem daně, a tudíž je nutné podávat daňové přiznání a tyto příjmy priznávat jako zdanitelný příjem.

Co se týče tzv. vkladových nebo spořicích účtů,

i my jsme se setkali s několika výklady. Jeden výklad byl, že pokud mohou kdykoliv vybírat a vkládat, je to vlastně obdoba běžného účtu, a druhý výklad, který se množí v poslední době, že ani z jednoho tohoto účtu nemohou platit faktury apod., tudíž se jedná vlastně o obdobný vklad, jako je termínovaný účet. S ohledem na princip opatrnosti tedy doporučujeme v případě spořicích a vkladových účtů se chovat jako u účtů termínovaných a i v tomto případě podat daňové přiznání a tyto úrokové příjmy priznat ke zdanění.

VÁNOČNÍ INTERNETOVÉ NÁKUPY

Nejčastější dotazy adresované sdružení Spotřebitel.net

Mgr. MIROSLAV HUML, vedoucí právního oddělení Spotřebitel.net

Jelikož se blíží čas Vánoc a nákupů, poradíme vám jak si poradit. V obchodě jsme vždy varovali spotřebitele, aby byli pozorní a dávali si pozor na zloděje. Možná taková doba bude za chvíli minulostí, protože řada z nás nakupuje z pohodlí domova, kde si v klidu může vybírat zboží na internetu. Ale je také nutné objednávat včas, aby nám dárek došel před Vánoce. Počet internetových nákupů se zvyšuje a je důležité znát svá spotřebitelská práva. Také je třeba se umět bránit nekalým praktikám podvodných internetových obchodníků. Je dost spotřebitelů, kteří jsou vydírání hrozbou exekuce a spotřebitelé raději platí... Především pro seniory je tato forma vymáhání stresující a většinou si nevědí rady, co s tím. Proto jsem se snažil vybrat nejčastější dotazy týkající se problematiky internetových obchodů.

Včera jsem ve schránce našla nedoporučeně zaslany dopis od nějaké vymahačské společnosti s tím, že jsem do dnešního dne neuhradila dlužnou částku necelých 100 Kč za zboží, které mi bylo zasláno poštou. Je pravda, že jsem před nějakou dobou měla ve schránce balíček, který jsem vyhodila, protože jsem ho považovala za reklamu, ale určitě jsem si nikdy po telefonu nic neobjednávala. Můžete mi poradit, co mám dělat. I s úroky a se smluvní pokutou již po mě chtějí více než 2000 Kč a vyhrožují mi soudem. Já jsem důchodkyně a je to pro mě velká částka. Poradte mi jak dále postupovat.

V dané chvíli je pro celou věc rozhodující, že jste si žádné zboží neobjednala. Kdybyste si totiž nějaké zboží kdykoli objednala a prodávající by tuto skutečnost prokázal před soudem, byl by jeho nárok oprávněný. Objednávkou by se v tomto případě myslel jakýkoli projevený souhlas, i pomocí prostředků komunikace na dálku, jako například telefonu. Stačil by případ, že by Vám například prodávající zavolal na Váš mobilní telefon, kde by bylo číslo náhodně vygenerované, a nabídl by prodej nové knihy. Pokud řeknete, že se zasláním knihy za poplatek souhlasíte, a uvedete adresu, tak je na tento akt nutné hledět jako na objednávku. Zboží by ovšem mělo být doru-

čeno do 30 dní od objednávky, není-li dohodnuto jinak. Ve vašem případě ale k žádné objednávce patrně nedošlo, a tudíž se na vás vztahuje ustanovení § 53 odst. 9 občanského zákoníku, dle kterého nejste povinna zboží vracet a ani o jeho doručení nikterak upozorňovat prodávajícího. S odkazem na tento paragraf nemusíte na korespondenci vymahačských firem reagovat. To by neplatilo v případě korespondence od soudu. Na tu je třeba reagovat. Stačí se ovšem pouze odkázat na ustanovení tohoto paragrafu, a dokud prodávající neprokáže opak, tak vám nic nehrozí. Kdyby se soud ozval takzvaným platebním rozkazem, je třeba ve lhůtě 15 dnů podat odpor.

V nedávné době jsem si po internetu zakoupil DVD s filmem, který byl doručen na moji adresu. Film jsem si převezl a zaplatil na dobírku. Po týdnu jsem chtěl od smlouvy odstoupit, jelikož film byl myšlen jako dárek pro moji přítelkyni, a po zhlédnutí tohoto filmu u kamaráda jsem dospěl k závěru, že by se jí nelíbil. Moji zásilku jsem neotevřel. Proávající mi to však odmítl. Někde jsem slyšel, že při nákupu přes internet mám právo odstoupit do 14 dnů od koupě. Jak to tedy je?

Ano, v zásadě má spotřebitel obecné právo odstoupit od smlouvy uzavřené pomocí prostředků komunikace na dálku do 14 dnů od jejich doručení. Rámcovou úpravou tohoto práva je směrnice č. 97/7/ES,

Jde o ukázkou nejčastějších dotazů spotřebitelů, aby čtenáři věděli jak hájit svá práva při internetovém nakupování. Budete-li mít jakékoli pochybnosti, můžete se obrátit od 1. prosince na naši spotřebitelskou linku, kde vám rádi poradíme. Na čísle +420 296 337 324 budou právní odborníci radit denně od 9 do 17 hodin a cena hovoru bude počítána jako běžný tarif.

YLONA SKÁLOVÁ, výkonná ředitelka sdružení Spotřebitel.net

o ochraně spotřebitele při uzavírání smluv pomocí prostředků komunikace na dálku, která ve svém článku 6 stanovuje pro členské země Evropské unie minimálně 7denní lhůtu. V České republice je tato lhůta stanovena v § 53 odst. 7 občanského zákoníku jako lhůta 14 dnů s tím, že v § 53 odst. 8 jsou uvedeny výjimky, kdy toto právo uplatnit nelze. Prodávající v tomto případě pravděpodobně poukazyval na výjimku uvedenou pod písmenem d), kde je stanoveno, že nelze odstoupit od kupní smlouvy uzavřené na dodání audio- a videonahrávek nebo počítačových programů za předpokladu, že spotřebitel porušil jejich originální obal. K tomu ale z vaší strany nedošlo a skutečnost, že jste identický film zhlédli u svého kamaráda, nemůže být vykládána k vaší tíži. Tudíž máte právo od smlouvy odstoupit.

Před půl rokem jsem vrátil do jednoho e-shopu fotoaparát, který nezaostřoval tak, jak jsem si představoval. Prodávající mi do dnešních dnů nevrátil peníze a odmítá se mnou komunikovat. Je někde stanovena lhůta, ve které mi má být tato částka vrácena?

V zásadě se jedná o takzvané bezdůvodné obohacení, které upravuje § 451 občanského zákoníku, který jako bezdůvodné obohacení definuje plnění, které bylo přijato bez právního důvodu nebo z důvodu, který odpadá. Nejjednodušší cestou jak se domoci vydání bezdůvodného obohacení, pokud protistrana nereaguje, je podat k místně příslušnému soudu, kterým bude ve vašem případě okresní soud v místě sídla prodávajícího, takzvaný návrh na vydání platebního rozkazu. Co se týče lhůty, tak ta je stanovena v § 53 odst. 10 občanského zákoníku a je to 30 dnů od odstoupení od smlouvy. Jelikož je prodávající zcela zjevně v prodlení, tak bych mu na vašem místě zaslal předžalobní upomínku s datem, do kdy mají být finanční prostředky navraceny na váš účet. Pokud se tak do výše uvedeného data nestane, pokračoval bych soudní cestou.

Mohu do 14 dnů odstoupit i od dodávky hotové pizzy?

My, právníci, rádi říkáme, že právo je umění spravedlivého, a zde by to spravedlivé zjevně nebylo. Na tuto variantu našťastí zákonodárce pomyslel a v § 54 pod písmenem f) občanského zákoníku z ustanovení o možnosti odstoupit od smlouvy bez udání důvodu vyjmul potraviny, nápoje nebo jiné zboží běžné potřeby. Kdyby ovšem pizza po dodání vykazovala určité nedostatky, třeba špatnou gramáž, má kupující právo výrobek reklamovat. Nejlepší řešením by zde bylo poskytnutí přiměřené slevy s ohledem na ustanovení § 622 odst. 3 občanského zákoníku.

Přes telefon jsem si objednal dodávku skříní vyrobených na míru. Skříně mi byly dodány, ale objednávka nebyla dodržena, poněvadž skříně jsou širší a do zamýšleného koutu se nevejdou. Proto jsem chtěl ve 14denní lhůtě odstoupit a prodávající řekl, že na to nemám právo. Co mám dělat?

V tomto případě je třeba zhodnotit institut umožnění odstoupení od smlouvy bez udání důvodu. Kdybychom se striktně odkázali na § 53 odst. 8 písmeno c) občanského zákoníku, tak by se celá situace jevila, že právo na odstoupení nemáte, protože se jednalo o věc zhotovenou dle přání spotřebi-

tele. Jenže dle vašeho zadání odstupujete s důvodem, takže se neřídíte režimem § 53 občanského zákoníku, ale režimem § 622 občanského zákoníku, a to z důvodu, že vámi specifikovaná vada je vadou neodstranitelnou. V tomto případě máte také právo odstoupit od smlouvy, ovšem s tím rozdílem, že nyní bude muset prodávající uhradit veškeré náklady, které vám v souvislosti s odstoupením od smlouvy vznikly, takže například bude muset skříní odvést na svoje vlastní náklady.

Přes internet jsem si zakoupila pračku, doma jsem ji zapnula a zjistila, že je hluchá. Jelikož jsem ztratila důvěru k výrobku a nechtěla jsem podstupovat proces reklamace, rozhodla jsem se využít 14denní lhůtu pro odstoupení a odstoupit od smlouvy. Prodávající mi ale argumentuje, že ta lhůta přestává platit okamžikem, kdy výrobek použiji. Má pravdu?

Samozřejmě nemá. Již evropská směrnice č. 97/7/ES ve svém úvodním ustanovení konstatuje, že při nakupování pomocí prostředků komunikace na dálku je spotřebitel oslaben skutečností, že se nemá s výrobkem možnost důkladněji seznámit před uzavřením kupní smlouvy, a tak je mu poskytnuta lhůta minimálně 7 pracovních dnů

k tomu, aby byl tento nedostatek refundován. Kdyby bylo spotřebiteli toto právo otevřením a ozkoušením výrobku odepřeno, ztratilo by toto ustanovení smysl. Výjimkou v tomto ohledu je například otevírání počítačových programů, které si spotřebitel ihned nainstaluje, a tak by se institut dal velmi snadno zneužít. Pračka pod tuto výjimku nespadá, a proto její použití nemá na běh lhůty vliv. Na závěr bych ještě dodal, že spotřebitel v tomto případě vrací zboží na svoje vlastní náklady, a tak se nedá očekávat, že by si někdo objednal pračku jen proto, aby si doma vypral a následně ji vrátil.

Rád bych se optal, zda mi může prodávající po vrácení zboží zakoupeného přes internet účtovat 20 procent z ceny jako smluvní pokutu. Jednalo se o vysavač za poměrně vysokou cenu.

Na tuto otázku není jednoznačná odpověď. Je pravdou, že dle ustanovení § 53 odst. 10 občanského zákoníku má dodavatel pouze právo na skutečně vynaložené prostředky v souvislosti s vrácením zboží, což v případě vysavače patrně 20 procent z tržní ceny nebude, ale u levnějšího zboží většího objemu by tak být mohlo.

Co mohu udělat, když mi nebylo zboží objednané přes internet doručeno včas?

Tato otázka je řešena v § 613 občanského zákoníku. Dle jeho znění, když není dodržena lhůta, je

spotřebitel povinen poskytnout dodavateli náhradní přiměřenou lhůtu. Byl-li například původní termín dodání stanoven na jeden měsíc, dá se za takovouto lhůtu považovat například 10 dní. Pokud ani tato lhůta není dodržena, má spotřebitel právo odstoupit od smlouvy a žádat o vydání bezdůvodného obohacení. Zejména před Vánoce bude třeba vše objednávat v dostatečném předstihu, aby i s případnou náhradní lhůtou byl Štědrý večer zachráněn, protože nemajetkovou újmu za zkaženou dětskou radost z rozbalování dárků vám nikdo nenahradí.

Snímky archiv Spotřebitel.net

KDO ZDĚDÍ PENZI?

Ing. MARCELA HRÍBALOVÁ, specialista na sociální oblast, úsek odborové politiky OS KOVO

Tímto článkem reaguji na určité obavy, které vznikají v souvislosti s vládními plány na vznik soukromých důchodových fondů. Vybrala jsem typický dotaz, na který níže odpovídám: „Jako zaměstnanec platím už léta důchodové pojištění ze svého platu. Od roku 1995 si platím také 500 Kč měsíčně na penzijní připojištění se státním příspěvkem. Nyní prý mají vzniknout soukromé důchodové fondy, do kterých se bude povinně spořít. Zajímalo by mě, komu by náležely mnou naspořené příspěvky v případě mé předčasné smrti, čili kdybych zemřel, aniž bych začal čerpat jakoukoli penzi. Pokud bych býval peníze ukládal na účet, zbylo by všechno rodině.“

Pokud se týká základního důchodového pojištění, platba důchodového pojištění je součástí platby sociálního pojištění a jako taková je v případě účasti na pojištění povinná. Nároky z něj jsou uvedeny v zákoně č. 155/1995 Sb. Zde jsou mj. upraveny tzv. pozůstalostní důchody. Jedná se o důchody vdovský, vdovecký a sirotčí. Odpověď na váš dotaz tedy záleží na tom, zda jste ženat, případně máte ještě nezaopatřené děti.

Nárok na sirotčí důchod zaniká osvojením. Pokud oboustranně osiřelé dítě osvojí jen jedna osoba, zaniká nárok na ten sirotčí důchod, který náležel po osobě, kterou osvojitel nahradil.

Základní výměra sirotčího důchodu činí od 1. 1. 2011 částku 2230 Kč měsíčně. Výše procentní výměry vdovského důchodu činí 40 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý rodič v době smrti.

Vdovský důchod

Manželce by v případě vaší smrti náležel po vás vdovský důchod, pokud byste byl poživitelem starobního nebo invalidního důchodu, nebo splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu.

Vdovský důchod náleží po dobu jednoho roku od smrti manžela bez dalších podmínek. Základní výměra vdovského důchodu činí od 1. 1. 2011 částku 2230 Kč měsíčně. Výše procentní výměry vdovského důchodu představuje 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok manžel v době smrti.

Po uplynutí jednoho roku pobírání vdovského důchodu má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže splňuje alespoň jednu z níže uvedených podmínek:

- pečuje o nezaopatřené dítě,
- pečuje o dítě, které je závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- je invalidní ve třetím stupni, nebo
- dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.

Jestliže nárok na vdovský důchod zanikne, vznikne znovu, jestliže se splní některá z výše uvedených podmínek do pěti roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod.

Nárok na vdovský důchod trvale zaniká uzavřením nového manželství. V takovém případě náleží vdově částka ve výši 12 měsíčních splátek vdovského důchodu.

Sirotčí důchod

Na sirotčí důchod má nárok nezaopatřené dítě, zemřel-li rodič dítěte, pokud rodič byl poživitelem starobního nebo invalidního důchodu nebo ke dni smrti splnil podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu.

Penzijní připojištění

Částky, které spoříte měsíčně do penzijního fondu, bylo možno alternativně ukládat na spořicí účet či jinak investovat. Takto však získáváte nárok na státní příspěvek a na výnos, kterého dosahuje vámi zvolený penzijní fond. Z penzijního připojištění se státním příspěvkem náleží buď penze, nebo jednorázové vyrovnání. Nárok vzniká splněním podmínek ve smlouvě. Ve smlouvě může být sjednána též pozůstalostní penze.

Všechno zdraží! Elektrina, plyn, topení, doprava, pečivo, maso, chleba, ovoce, zelenina... Snad nám aspoň o Vánocích povolí tu eutanazii...

Pokud pozůstalostní penze není sjednána, účastník penzijního připojištění zemřel a nebyla mu vyplácena penze ani vyplaceno jednorázové vyrovnání, pak fyzické osobě (osobám) určeným ve smlouvě vznikne nárok na odbytí.

Výše odbytného se stanoví jako úhrn příspěvků zaplacených účastníkem a podílu na výnosech hospodaření penzijního fondu odpovídajícího výši jim zaplacených příspěvků. Částky státního příspěvku je penzijní fond povinen vrátit ministerstvu.

Soukromý fond

O soukromých penzijních fondech se uvažuje se zavedením důchodové reformy, nejdříve od roku 2012. Zatím tedy není možno předjímat, nakolik budou prostředky na nich ukládané případně předmětem dědictví.